

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ 8

ТЕМА: Макроскопічний аналіз лікарської сировини

Мета: навчитись проводити макроскопічний аналіз лікарської рослинної сировини

Хід роботи:

Завдання 1. Макроскопічний аналіз лікарської рослинної сировини «Корені», «Кореневища», «Цибулини», «Бульби», «Бульбоцибулини»

Використовують висушені, рідше свіжі підземні органи багаторічних рослин, зібрані частіше восени або рано навесні, очищені або відмиті від землі, звільнені від відмерлих частин, залишків стебел та листків. Крупні підземні органи перед сушкою розрізають на частини (поздовжньо або впоперек).

Сировина може бути представлена коренями – *radices*, кореневищами – *rhizomata*, кореневищами і коренями – *rhizomata et radices*, кореневищами з коренями – *rhizomata cum radicibus*, цибулинами – *bulbus*, клубнями – *tubera* та бульбоцибулинами – *bulbotubera*.

Алгоритм макроскопічного аналізу лікарської сировини

1. Тип підземних пагонів: корені, кореневища з коренями, кореневища, клубні, бульбоцибулини, цибулини та ін.

2. Форма: корені – циліндричні, рідше конічні, нитковидні прості або розгалужені. Кореневища – прості або розгалужені, багато-главі, циліндричні або овальні, чотковидні, всередині суцільні або пустотілі, прямі, вигнуті, або перекручені та ін. Цибулини та бульбоцибулини – кулясті, яйцевидні, продовгуваті, сплюснені. Клубені – кулясті, овальні, іноді сплюснені, веретеновидні та ін.

3. Розміри: довжина, ширина, товщина елементів сировини.

4. Характер поверхні та колір: поверхня рівна або зморшкувата) поздовжня або поперечна). Наявність слідів коренів другого порядку, відмерлих листків, стебел.

5. Характер злому та колір: злам – рівний, зернистий, залозистий, щетинистий, волокнистий. На зламі відмічають розміщення провідних елементів.

ЛІКАРСЬКІ РОСЛИНИ ПРИРОДНИХ ЕКОСИСТЕМ

6. Будова кореня: первинна (у центрі видно центральний осьовий циліндр) чи вторинна будова (у центрі знаходиться деревина), пучковий/безпучковий тип.

7. Будова кореневища: пучкова або безпучкова, у однодольних рослин провідні пучки розміщені у корі та центральному циліндрі; у дводольних (при пучковій будові) – кільцем у центральному циліндрі; в центрі знаходиться широка серцевина; кореневища безпучкової будови відрізняються від коренів наявністю у центрі серцевини або пустотілості.

8. Запах: при шкрябанні, на свіжому зламі або при зволоженні.

9. Смак: Лише для неотруйних рослин!

Провести аналіз сировини п'яти різних представників лікарських рослин.